

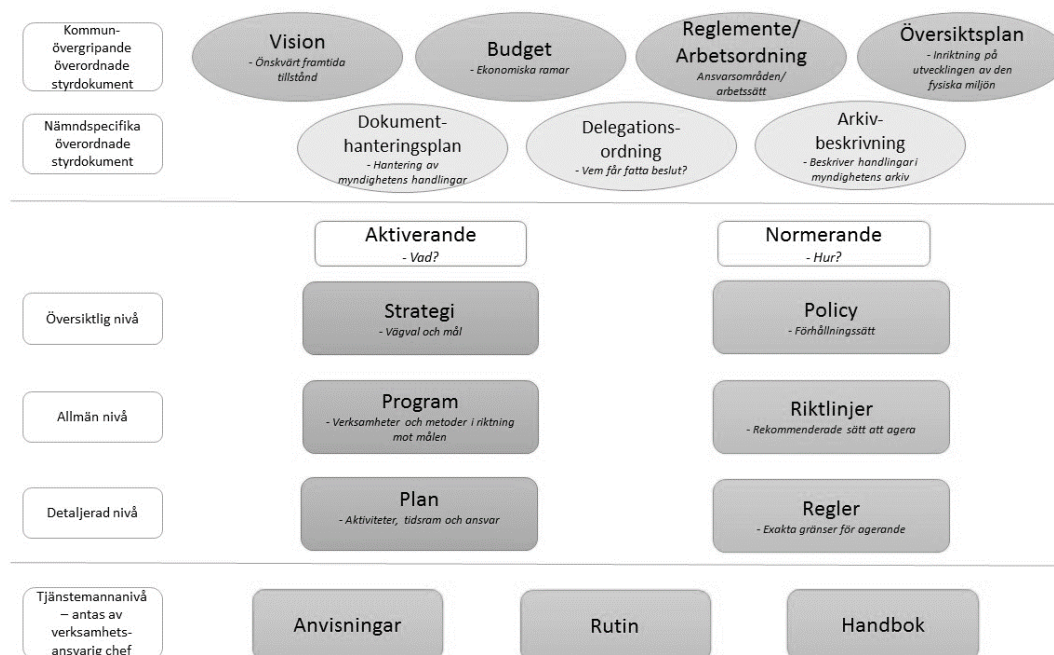
RIKTLINJER FÖR

God vårdhygien inom vård och omsorg

Antaget av	Vård- och omsorgsnämnden
Antaget	2019-02-26
Giltighetstid	2023-02-26
Dokumentansvarig	Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer

VON 2018/00065 nr 3536

Gäller för

Enheter inom avdelning för äldre och funktionsnedsatta

Tidpunkt för aktualitetsprövning

"[Ange datum för senaste aktualitetsprövning]"

Ersätter tidigare versioner 2016-08-15

Relaterade styrdokument "[Ange relaterade styrdokument]"

Riktlinje för god vårdhygien inom vård och omsorg

Innehåll

Håbo kommuns styrdokumentshierarki	2
Riktlinje för god vårdhygien inom vård och omsorg	3
1. Inledning	4
2. Syfte	4
3. Avgränsning	4
4. Vid patientnära arbetet gäller följande:	4
5. Lokala rutiner	5
6. Ansvar Uppsala län	5
7. Ansvar kommunen	5
Blanketter	6
Referenser	6

1. Inledning

All vård och omsorg som bedrivs i kommunen ska vara av god kvalitet. I begreppet god kvalitet ingår också god vårdhygien. Det framgår i hälso- och sjukvårdslagen 2§ *Hälso- och sjukvården ska vara av god kvalitet och med en god hygienisk standard och tillgodose patientens behov av trygghet i vården och behandlingen*. Socialstyrelsens föreskrift ”Basal hygien inom vård och omsorg 2015:10” anger regler kring basal hygien i arbetsmoment som innebär fysisk kontakt med patienter/brukare. I Arbetsmiljöverkets föreskrift ”Smittrisker 2018:4” anges vad som gäller vid tvätt av arbetskläder (inom de områden som föreskriften avser). I föreskriften framkommer också att arbetsgivaren har ett ansvar för att särskilda hygienåtgärder tillämpas för arbetstagare som kommer i kontakt med kroppsvätskor, oavsett var man arbetar.

2. Syfte

Att förebygga och förhindra smittspridning och infektioner i vård och omsorg.

3. Avgränsning

Riktlinjen gäller de verksamheter inom avdelningen för äldre och funktionsnedsatta där fysisk kontakt mellan personal och patienter/brukare förekommer. I socialstyrelsens föreskrift undantas dock verksamhet inom personlig assistans, daglig verksamhet, boendestöd och korttidsplatser för barn. Men alla enheter har en skyldighet att hålla god kvalitet på vården och omsorgen, omfattar även god vårdhygien. Det innebär att riktlinjen behöver tillämpas inom vissa grupper på enheterna som nämns ovan men inte för alla.

4. Vid patientnära arbetet gäller följande:

- Arbetskläder får endast bäras i arbetet. Om arbetet bedrivs på flera platser får de dock bäras mellan dessa.
- Arbetsklädernas armar ska vara så korta att de slutar ovanför armbågen.
- Arbetskläderna ska bytas dagligen.
- Om arbetskläderna riskerar att komma i kontakt med kroppsvätskor eller annat biologiskt material under vård- eller omsorgsmoment ska plastförkläden användas.
- Plastförklädet byts mellan varje person.
- Underarmar och händer ska hållas fria från armbandsur, smycken, bandage, stödskenor eller motsvarande. Naglar ska vara korta och fria från konstgjorda material.
- Händerna ska desinfekteras med ett alkoholbaserat handdesinfektionsmedel före och efter ett vård- eller omsorgsmoment. Händerna ska vara torra innan de desinfekteras.
- Händerna ska tvättas med vatten och flytande tvål före desinfektion, om de är eller kan antas vara smutsiga.

- Efter vård eller omsorg om en person som kräks eller har diarré ska händerna alltid tvättas med vatten och flytande tvål.
- Skyddshandskar ska användas om händerna riskerar att komma i kontakt med kroppsvätskor under ett vård- eller omsorgsmoment. Händerna ska vara torra när handskarna sätts på.
- Skyddshandskarna som används i vård eller omsorg ska vara för engångsbruk och avsedda för ändamålet. De byts mellan varje vård- eller omsorgsmoment.

5. Lokala rutiner

Enheterna Personlig assistans, Daglig verksamhet, Boendestöd och Ekans korttidsplatser för barn ska beskriva inom vilka områden/moment som basala hygienrutiner ska tillämpas och vilka områden där det inte är nödvändigt, exempel daglig verksamhets utegrupp. De ska också ange om personalkläder används eller inte och hur tvätt går till i så fall.

Övriga enheter ska skriva rutin om hur tvätt av personalkläder går till.

6. Ansvar Uppsala län

Sektionen för vårdhygien på Akademiska sjukhuset har tillsammans med länets medicinskt ansvariga sjuksköterskor utarbetat "Hygienrutiner inom kommunal vård i Uppsala län". De beskriver närmare praktiskt vad som gäller vid olika moment i vården, allt från städning till såromläggningar. Hygienrutinerna gäller i kommunen och övriga kommuner i länet. Kommunen har också tillgång till hygiensjuksköterska för stöd och rådgivning.

7. Ansvar kommunen

Verksamhetschef hälso- och sjukvård

- Har ett övergripande ansvar för en hälso- och sjukvård av god kvalitet med god hygienisk standard.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska

- Ansvarar för att patienterna får en god och säker hälso- och sjukvård.
- Kallar till möten med hygienombud och hygiensköterska två gånger per år.

Enhetschefer

- Ansvarar för att basala hygienrutiner följs inom sitt område.
- Ansvarar för förbättringsarbete kring basala hygienrutiner.
- Ansvarar för att utse hygienombud, samt att de ges förutsättningar att utföra sitt uppdrag.
- Utföra egenkontroll av basala hygienrutiner via självskattning eller observationsmätning två gånger per år, rapportera resultat och eventuella åtgärder till medicinskt ansvarig sjuksköterska.
- Ta upp basala hygienrutiner på arbetsplatsträffar minst två gånger per år.
- Informera om hygienfrågor på träffar med anhöriga.

För enhetschefer på särskilt boende för äldre tillkommer

- Hygienrund med hygienköterskan vid behov och minst vart fjärde år.
- Hygienrund i form av egenkontroll de övriga åren, rapportera till medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Sjuksköterskor

- Vägleda omsorgspersonalen i hygienarbetet samt föregå med gott exempel vad gäller följsamhet till basala hygienrutiner.
- Föra infektionsregistrering över nya fall med antibiotika-behandlade infektioner och rapportera till medicinskt ansvarig sjuksköterska var tredje månad.

Hygienombud

- Aktivt arbeta med hygienfrågor på den egna arbetsplatsen.
- Delta i hygiengruppsmöten och hygienutbildningar.
- Informera/utbilda medarbetare och studerande om basala hygienrutiner på arbetsplatsen.
- Hjälpa enhetschefen att se till att viktiga dokument för hygienarbetet finns och är kända bland personalen.
- Rapportera avvikelser och förbättringsförslag.

All vård- och omsorgspersonal

- All personal som utför patientnära arbete är skyldiga att följa den här riktlinjen, föreskriften i basal hygien i vård och omsorg samt hygienregler inom kommunal vård i Uppsala län.

Blanketter

Blankett hygienombud www.håbo.se/rutiner

Blankett/checklista för självskattning av basala hygienrutiner www.håbo.se/rutiner

Blankett egenkontroll hygienrund <http://www.akademiska.se/sv/Verksamheter/Vardhygien/>

Referenser

Socialstyrelsens föreskrift ”Basal hygien i vård och omsorg” SOSFS 2015:10 (M och S)

”Hygienrutiner inom kommunal vård i Uppsala län”
<http://www.akademiska.se/sv/Verksamheter/Vardhygien/>

Arbetsmiljöverkets föreskrift om smittrisker, AFS 2018:4